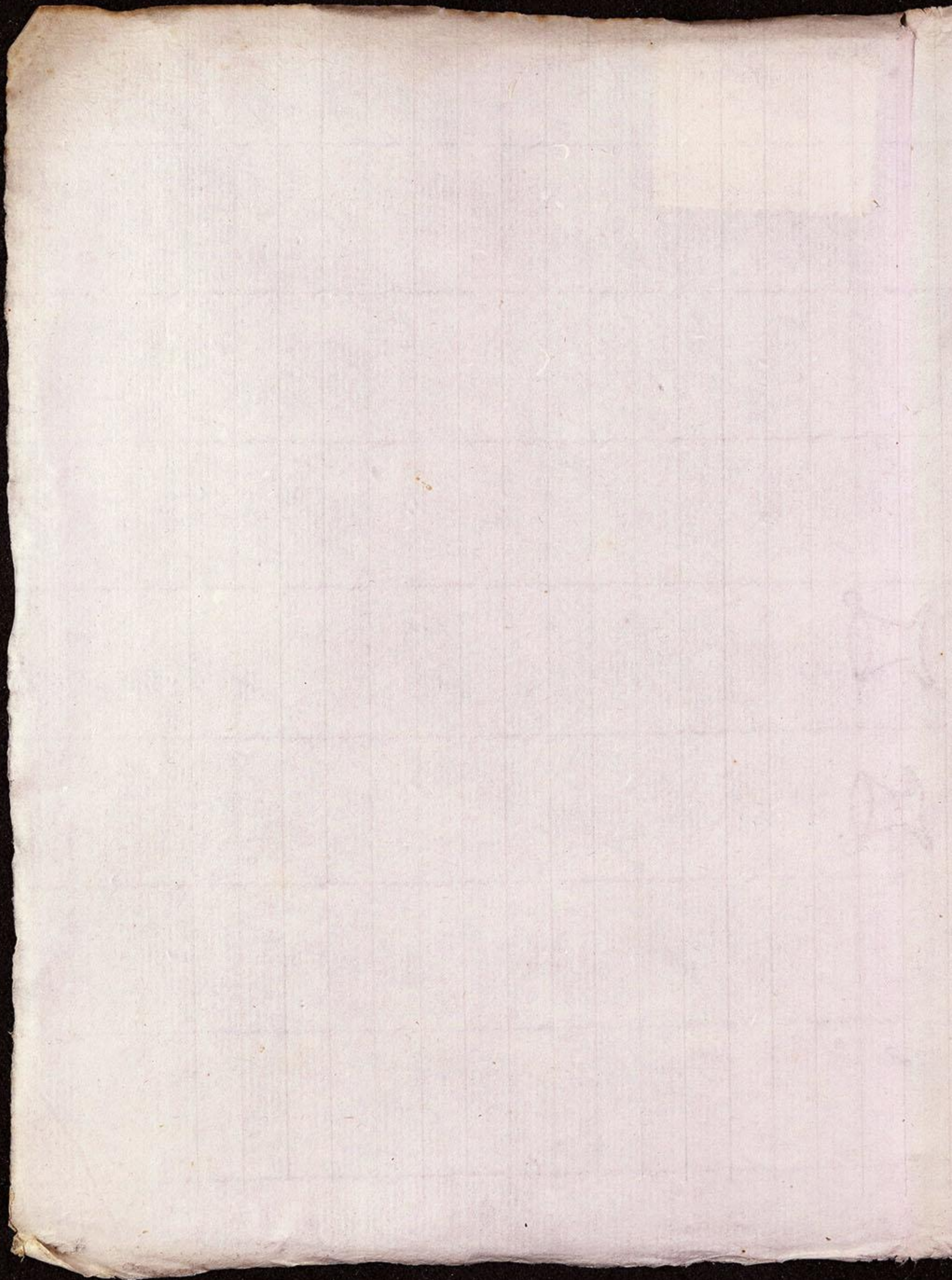

108

Laec. XVIII

Poesie italiane e latine
Stanzotte e monzette
di Giuseppe Stefani

1

Elegia
Iosephi Stefani In Archiepiscopali
seminario Utinensi Eloquentiae Professoris

Sublimes alij tollant ad sidera laudes;
Sive tuas, Hiero, seu, Ptolemoe, tuas:
Quos praeter laudem nullius sensit avarus.
Illa poetarum Graecia magna parens.
Me, qui Delphino, quidquid sum, debeo totum,
Quemque abicit Venetum, patria terra, solum,
Non spes, nec pretium, sed sola atque unica virtus
Fert Augustalem conceleberrime Domum.
Quis etenim, Musis tantillum deditus, illud
Musarum sibi ac grande Domicilium?
O Iove progeneratae magna, mea cura, Camenae,
Non ego inornatum carmine abire sinam.
Octavi nam si Augusti memorabile nomen
Non unquam ulla aetas obruit, ulla dies:
Si Constantini Magni, Magnique manebunt
Theodosij laudes semper et altus honor:
Si tunc Arcadius, tunc frater Honorius omnis,
Omnia cum pereant, interiturus erit:
Si non pauci alij, quos Reges incluta vidit
Roma, volant vivi nunc quoque in ora virum:
Quod se cultores vatium ostendere suorum,
Nec sivere aliquos proorsus egere viros:
Quae tandem vestros, Augusti, obliviae honores
In veniens aevum carpere prava queant?

Qui non solum homines vestram accivistis in Urbem
Doctrinae eximiae laudibus eximios,
Ase Aedes etiam tales tantasque dicastis,
Ut fari nequeant saecula prisca pares.
Quin fore prospicio (nec mens mea fallitur aegra)
Ut veterum obscurer gloria vestra decus.
Quippe homines illi tantum, tantumque probarunt,
Quantum quisque suis vivibus efficeret.
Vos artes ipsas voluistis pendere, quantum
Quaeque suis ponet vivibus efficere.
Hinc vix exceptas sic expurgastis ab omni,
Quam longo induerant tempore, barbarie;
Et sic praeterea ornastis demptisque datisque
Quaeque augent formam quaeque levare solent,
Illarum ut quaevis multo formosior adsit,
Et multo vestris civibus utilior.
Nunc veniant, quos ampla Duces mihi turba Quirini
De Musis jactat tam bene promeritos;
Nam quoties illorum labentes iussit artes?
Quis foedas sumpsit sordibus abluere?
Heu pudor! heu mores! ipsos sapientia vultus
Una cum ingenio barbara perdidit.
Sed bene consuluit vobis, vosque aequus amavit,
Qui Deus hoc opus in tempora vestra tulit.
Exaudite etenim, Augusti, quae Iuppiter ante
Phoebo, dein cecinit Phoebus Apollo mihi.
Heus tu, qui Augustis meditaris dicere laudes,
Accipe, quae latus jam tibi fabor, ait.

Inclyti erunt multis, qua sol illuminat oras,
Et nunc, Augusti, et postea nominibus.
Nam genus eximium tantis virtutibus augent,
Et tendunt priscum vincere ubique decus;
Ut minime titulis capiantur splendida gesta,
Sed longa aeterno carmine scripta petant.
At quot sustineant, et quanta negotia, ut Urbes
Componant, populos et bene semper agant;
Quam prudens illis animus, quam fortis, et acer,
Quamque sit excelsus, nuncia fama canit.
Sic scribent alij, quantum mox Austria pubes
In belli ac pacis dotibus emineat.
Tu, quibus has ornent, quibus auctent legibus Artes,
Suscipe carminibus dicere nempe tuis.
Hoc insigne, recens, hoc est in Regibus unum
Nunquam auditum alias saecula per innumera.
Haec Augustorum laus est praeclara tuorum:
Haec illos stellis inseret atque Dijs.
Singula quid pandam? jam nec Parnassus, et albus
Pierus, aut Helicon, Limplaque Vespaliae;
Nec vero Aoniae terrae, neque Thespia clara,
Ut Romanorum tempore moris erat;
Verum Ister tantum posthac, atque Austria nomen
Istriadum Muris ponet et Austriadum.
Immo, quandoquidem sua cuique est gloria semper
Ipsi jam Augusti nomina clara dabunt.
Nixerat haec Phoebus: et tellus, pontus, et aether,
Omnia firmantes, consonuere Deo.

[The text in this block is extremely faint and illegible due to extreme fading or bleed-through from the reverse side.]

Generis humilitas hominem prosternit

Josephi Stephani

Satyra I.

Nam patrio exhibis jure, et custode remoto,
Praetextaque togam posita, Marcelle, civilem
Sumes; quaque voles ibis, viresque quibuscum
Ipse voles. Ideo pro quo te diligo amore
Non possum, quin edoceam te pauca, prius quam
Te populo tradas, et in Urbis lucē movevis.

Postquam te puerum sed grandem ludere vidi
Aut hoc aut illo cum verna saepe, et abire
Ex oculis nobis, quoties ex ordine equestri
Nos quis convenit, timui, ne ignobile vulgus,
Posthabitis nostris, tandem tibi jungere malles

Quare per Divos, per avos oratus, et omnes
Majores nostros Urbis clarissima tantae
Lumina, fac semper te nobilitate minores
Omni devites cura, ut cane pejus, et angue.
Dicere non hercle queo, quantum dedecet nos
Consuetudo hominum, quorum nec avusque paterque
Nec longeva avia audita est materque quid essent.

Primo fige loco, nihil unquam grande nec altum
Nobilibusque viris dignum illos volvere mente.
Quam quisque accepit, proclamant omnibus artem:
Et scalptra et formas sutor: tabulasque trabesque
Et serras opifex ligni laevesque dolabras
Clysterasque meros, cervetaque Pharmacopola.
Non tu ergo istorum fugias commercia? non tu

Quid sis, et quantis spectes maioribus ortus?

Sunt maiora tamen, quibus istos oderit omnes
Ingenuo quivis, et clavo sanguine natus,
Qualem te Superi nasci voluere benigni.

Ex genere hoc hominum, potui si attendere paucum,
Nam semper fugi, mendacia putrida semper
Audieris. Lana est illis, quae purpura nobis,
Purpuraque est illis, quae nobis lana. Nec ausis
Responsare illis; ut nigra in candida vertant,
Candidaque ut vursus vertant in nigra, paludem
Per stygiam jurant divumque Acheronta, parati
Ut tibi pro pannis vendant patavina Britannis
Vellera, saepe Deum summo deducere Caelo.

Quamquam istos nequeas nisi festis forte diebus
Idque etiam raro socios adungere vitae.
Scribere enim debent et respondere vel Anglis,
Vel Batavis, alijs et mercatoribus, unde
Accipiunt merces; et si quid temporis unquam
Restat adhuc festi, secum spatiantur in umbra,
Aut aras obeunt, et pulvinaria Divum.
Quod vero ad lucas spectat, Marcelle, profestas
Illas exhaust totas cujusque taberna.

Nil igitur super his, queis tecum tempus agendi
Esse nequit vacuum, moneo, illos, si audieris me,
Et sapias, praedico iterumque iterumque monebo,
Ut vites, qui verberibus, non vocibus unis
Uxores male habent poti postquam omnis ubique
Fixa catenatae siliit compago tabernae.

Nec tibi

Nec tibi nunc fando, quid tandem vapulet uxor
Praecipue a potis. Aliqui fortasse putabunt
Nimirum, quod vinum illis mentem abstulit atque
Consilium et rationem; aliqui (nec longius absunt
A vero ferme) quod regredientibus ultro
Natorum solet esuriem exprobrare suamque,
Dum rumpunt ipsi singultibus ilia pleni.
Tu veram discas causam, cum grandior horum
Audieris fando, non videris, inclita gesta.

Tu tamen interea, cum propter cetera, tum quod
Cauponas celebrare solent, vitare memento.
Nam fortasse putes festis facere ista diebus.
Vero: etenim sacro auditu, et nihil amplius, aut hanc,
Aut divertentes cauponam semper in illam
Mane graves patinas olidi vescuntur Omasi;
Pransi autem invertunt cyathis vinaria tota.
Sed nunquam ulla dies nebulonibus excidit istis,
Quin sua quisque opera interrumpant, inque popinas
Cum nigrescenti ventrali pileoque
Pertuso atque uncto irrumpant; sedeantque bibentes
Interdum ad noctem, et donec flagrantia fervor
Lumina praepositis adjungit bina lucernis.
Hos ego non odio insecter, non persequar omnes?
Nilque erit usque adeo, quod nostra infantia clavis
Est prognata atavis et dignis moribus alta,
Ut subeam obscuras populi cum faece tabernas?
Quid quod inornatas gens impurissima voces
Verbaque profundunt spissis indigna plateis?

Nil ait, atque negat, quin sanctum juret Osirim,
Et quidquid Divum colit usquam credula turba.
Dicere si contra tentes; jam ferrida vino
Surgit proluunt: Feriam te frigore, clamat,
Eripiamque animam nigram, Diti que sacro
Te miserum; pergis si dissentire, tacesve;
Locula torquet: tu terges vulnera mappa;
Aut minimum colaphis caesus pugnisve sonoris
Postremo paucis cum dentibus inde redibites.
Ad summam si scire cupis, quae quantaque faex sit
Evitanda tibi in plebe, artificumque popello,
Aspice qui soleant compelli in vincula fures
Sacrilegi et gravatores; tum denique disces
Id, quod adhuc volui, genus unum ita sternere mentes
Istorum, ut nequeant non isto vivere more.

Generis claritas hominem persundat.

Josephus Stephanus

Satira II.

Castra Borussia sequi libet hinc hodie, Austriacumque
Victorem licet irruere atque invadere Daunum,
Cum genus antiquum, cum stemmata prisca feruntur
Inserere eximios mores animumque virilem.
Deducas et ab Alnea vel Cecrope gentem,
Idem eris, ac si Thersites sit originis auctor,
Si te deficiat ratio doctrinaque certa.

Fare etenim, Fulvi; nunquid diversa vetustos
Materies nec conflavit terrena; poloque
Nunquid in illorum descendit viscera semen?
Pustis nempe tris, alijsque suavis esca.
Quidquid habes magni debes; nam cetera turba
A cicere atque faba a nucibus durisque lupinis
Rus omne accipiunt, traduntque nepotibus, inde
Quod pascendi itidem sunt, praetereaque polenta,
Non similia, nunquam melioribus arte futuris.

O caecas hominum mentes! quidnam indere possunt
Ad mores Galbae auriculis, nasoque carentes
Corvini, stantes in curribus Almiliani,
Et reliquae effigies, tua quae ornant atria longa?
Arpinas Marius Volscorum in monte solebat
Pro pretio validis alienam findere terram
Vomeribus, Cimbrisque meos tamen ille retudit
Non solum, corvis etiam prostravit edendos,
Armis tentatos nunquam belloque petitos.

Quid Cicero? non Arpinas ignotus et ipse,
Et nullis titulis clarus? tamen attulit illi
Admiranda ejus virtus plus nominis atque
Laudis, quam quantum antiquis retulere triumphis
Acceptum quot erant longo tum sanguine censi.
Quid fuit Hostilius? quid Tullius? alter in agris
Lavit oves adolescens, alter et Otriculana
Natus captiva, Miris tamen artibus ambo
Atque ita crescentis vexerunt moenia Romae
Regibus ut nullis fuerint virtute secundi.
Sed quid ego cunctos nullis majoribus ortos,
Qui vixere probi, summis et honoribus aucti,
Isto tam parvo aggredior memorare libello?
Quanto est utilius, quibus artibus, et quibus armis
Agrestes illi, et clavi quicumque fuere
Temporibus rudibus tantum sibi nominis omnes
Virtutisque decus tantum potuerunt parare,
Dicere tantarum causas et tradere verum.

Sed primum alta suis a matribus usque severis
Protinus ut patiens belli, atque erat utilis armis,
Militiam in castris usu discebat, et armis
In pulchris potius quam mensis dulcibus omne
Ponebat studium valida illa et dura juventus.
Ergo his non labor insolitus, non arduus ullus
Aut locus asper erat, non formidabilis hostis
Armatus. Nam magna evicerat omnia virtus,
Sed laudis certamen erat summa atque cupido.
Sic se quisque ferire hostem, conscendere murum,

Et dum

Et dum tale aliquid faceret, properabat ab omni
Non solum ducē, verum bellatōre videri,
Has ut divitias unas famamque ~~putaret~~.

Quid quos non armis, verum civilibus aptos
Fecisset rebus mater natura, togaeque?

Hi vero non desidia se dedere inertes,
In medios dormire dies, torpescere segnes,
Sed matutinis si quando serius essent
Experrecti operis, angi graviterque dolere,
Sed perferre aestum exardescentesque calores,
Sed perferre hyemem diram, et penetrabile frigus,
Sed quemvis vel praedurum perferre laborem
Ipsius haud raro oblitī somnique cibique,
Gloriae ut in sedem possent evadere tandem.

Ergo nihil mirum populos si Roma superbos
Edomuit bello, si vi regna ampla subegit,
Aemula si imperij cecidit radicitus alta
Carthago, si Romanis maria omnia circum
Parebant, terraeque omnes, oraque patebant.
Romulei juvenes Romanae vobora iuvis
A teneris assueta armis assueta labori
Rem foris atque domi intra tutabantur et extra.
Mirum esset potius, nostro si tempore virtus,
Consilioque potens eadem mirandaque gestis
Tam male formatae foret eductaeque juventae.

Respice enim pueros. Quis eos custodit alitque?
Nam nec adesse queunt, et debent qui maxima curant
In commune bonum patres usumque suorum.

Matrum pars bona vel longis sermonibus horas
Fallunt cum certis, quibus invisuntur, amicis;
Aut ad multam noctem in aquarum saepe tabernis,
Saepe in nobilium conventu tempora perdunt
Natorum oblatae prorsus, verumque suarum.

Quis sobolem interea? quisnam; nisi perima turba
Aurigae, famuli, ancillaeve, coquaeve tuentur?
Et miramur adhuc cur tam vitiosa juventus,
Tamque cito existat, quae cum custodibus istis
Vivit? miremur potius cur protinus omnis
Non conflictetur morbo, quem dicere nolo.

Scire cupis, quid agat, postquam peregre domive
Artes percurrit, quae nobilis edocet omnes.
Ab se praeputator? prima est atque unica cura
Colligere incertos, et ponere in ordine crines.
Ecce igitur praesto est cum pectine, cum calamistro,
Cera et odorifera, et cum pyxide pulveris albi
Aut tonsor, quibus est res, aut Cosmeta, quibus non.
Principio pexi carta involvuntur in orbem,
Sed divisi in fasciculos ex arte capilli;
Forcipe dein calida, calamistro nempe, premuntur;
Tum carta abjecta manus ingeniosa solutos
Lecit fasciculos paulatim pectine sursum
Semper sublato digito super indice laevae.
Est in consilio speculum: altior esse videtur
Hic mihi cincinnus: nimio spaciosior hic est:
In statione comas vultus componere: Si unquam,
Exornari hodie, solitoque decentius opto.

h. p. 178

Postremo

Naturae habitus semper permanet.

Josephi Stephani.

Epigramma.

Non tenui pretio quidam donaverat emptum
Uni, qui nunquam viderat Aethiopem.
Artus membrorum magni, magna ossa, torique;
Prae famulis Domino carus hic unus erat.
Sed cum nil praeter dentes ostenderet albi,
Cetera Cyclopi par similisque foret;
Coeperunt pueri horrere, et tremuisse puellae,
Seque procul caecis abdere quisque locis.
Conseruet ne ergo an mittat? quinimo lavandum
Dat reliquis, hominem posse nitere ratus.
Nec mora: nudatus gelida nunc spargitur unda,
Nunc calida, mixta denique nunc cinere.
Viderat id quidam; atque operam quid perditis, inquit?
Quae natura dedit, tollere nemo potest.

Indoles insita exuitur

Josephi Stephani.

Epigramma.

Maximus ille Solon, qui leges scripsit Athenis,

Suscepit binos quondam aluisse canes

Sunt concepti jsdem genitique parentibus ambo;

Quin et idem geminis fratribus ingenium est.

Sed venatori lepores datus alter adurget:

Pascitur uncto alter pascitur atque domi.

Septima ab undecima jam luna peregerat orbem;

Samque erat ad plenum factus uterque canis.

Ecce autem eductis, populo inspectante, repente

Philosophus leporem projicit atque cibum.

Nec mora nutritus silvis lepori instat et haeret,

Alter fusus humi devorat ore dapem.

Factum significat, nisi alantur semina morum

Apte, naturae cuncta perire bona.

Indoles insita ex ui non potest

Josephi Stephani

Epigramma.

Felim quidam olim flagranti ardebat amore,
Prae feli ut nihili cetera cuncta forent.
Huic is blanditias adhibet, mille oscula figit,
Demulcetque caput muneraque apta facit.
Queis permota Venus, domino praesente, puellam
In sulcrum felim mutat, et ornat opus.
Tum vero insanit stant longa monilia collo,
Stant gemmae digitis, auriculisque graves.
Singula quid memorem? decernit ducere; jamque
Dedita conjugio venerat alma dies.
Pompae par epulum: quidquid geniale vel aër
Vel praebet tellus, pontus et altus, adest.
Prima quies epulis erat: intrat in atria soror,
Arreptum subito quem nova nupta vorat.
Scilicet ejicitur nunquam natura. Recurret,
Cum minime metuas, pulsa repulsa licet.

Doctrina Naturae adiutrix.

Josephi Stephani.

Epigramma.

Editus in lucem puer olim regius unus
Complerat miris omnia lactitijs.
Ut nos, ille manus, oculos, atque ora ferebat
Ast anima tantum, non animo auctus erat.
Quid non tentatum est? Nulla tamen arte legendi
Prima elementa unquam discere ei fuerat.
O miserum Regem! quid agat, ne informe sigillum
Regnet? at, o Dii, quam est ingeniosus amor!
Tot puero assignat, quot sunt elementa, ministros,
Vultque sua ut forma littera quemque notet:
Ut, si quid sit opus puero, unusquisque vocetur
Dumtaxat propriae nomine litterulae.
Nec spes decepit Regem. Vel scribere, nedum
Perlegere, edidit regius ille puer.
I nunc naturaeque artem postpone malignae.
Queis natura deest, ars bona semper adest.

9
Postremo supra caput extant sic ab utraque
Aure comae plexae, ut si nunc mos esset ut olim
Nectere lemniscos pedibus talaria tanquam,
Mercurij Iuveni posset imponere nomen;
Sed quoniam in tabulis tantum mos cernitur ille,
Ingentem hac illac bubonem incedere credas.

Namque domo egressus tandem se sequi subinde
Iam circumspiciens populo se dat. Locus hic est,
Et quibus in studiis, et quae in tempora rebus
Perdant praecleari iuvenes, cognoscere. Primum
Obvia quaeque, quibus vectetur femina lecta
Esseda, Carrucas, Pileata, Petorita adorant.

Sed ventum est ad aquas. Hic potant primo calentem,
Mox gelidam, puram interdum, modo saccara habentem,
Et citra: Interdum poscunt vel amygdala, vel, si
Collibeat, behavia, crustula; cetera Fuscus

Quae Rhaetus tantum nocturno tempore pinsit.
Quid vero interea hic agitur? sermo merus aut de
Tricis atque apinis, de lana saepe caprina,
Aut summum de Theutonicis turbantibus orbem.

At campana diem jam dividit. Ad sua quisque
Discedunt, ad aquas redituri a prandio easdem,
Atque ibi lusu, aut eadem quae mane peracto
Facturi donec soles aestusque remittunt.

Tum vero non ad libros discurritur, aut ad
Nobilium juvenum propria, ut Romana solebat
Nobilitas; omnes diversi abeunt, ut hic illam,
Ille aliam matronam conveniatque, domoque

Deducat pede vel carpento ad frigora ad umbram,
In multam noctem vagus; et tum denique quisque
Saepè domum redeunt dormitum, cum exoritur sol,
Cum sunt sumendi libri, vel castra movenda.

Nobilis haec vita est paucim plerumque iuventutis.

Et speramus adhuc posse illam excellere? posse

Respondere atavis, vel nobilitare parentes?

Non ego; quin etiam fieri hinc puto maxime, ut omnes,

Qui vitam hanc vivunt, consumptis omnibus, unis

Quis incluserant, opibus; cogantur abire

In villas, aut in patria conducere furnos,

Purgandas foricas, portandum ad busta cadaver,

Quidquid et abjectum tractat plebs infima vulgi.

nes,

Reddebat quid ei congereret ad frangendum illud

In multam noctem vagans, et in diebus suis

Quod dixerat reddere dicitur, cum cum suis

Quam nunc sibi dicitur, cum cum suis

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

Et dicitur hunc, etiam in pueris, quod dicitur

IN THEATRUM UTINENSE
A PATRIARCHA
DANIELE DELPHINO
S. R. E. CARDINALI
PURITATI
SS. VIRGINIS MARIAE
CONSECRATUM
PUELLISQUE DOCTRINA CHRISTIANA IMBUENDIS
DICATUM
EPIGRAMMA
JOSEPHI STEFANI.

*Uenam hic contigerint, quænam contingere possent,
Vidit qui præsens omnia ubique videt.*

*Femina virque una, turpis confusus honesto
Se quam spectabant Ludicra nocte magis.*

*O quantum locus est hodie mutatus ab illo,
Nequitiae ludus qui modo visus erat!*

*Sancta Dei Mater, Virgo PURISSIMA, posthac
Tu Numen fueris præsidiumque soli:*

*Hucque aderit, non ut spectet, spectetur & ipsa,
At discat tantum ut SANCTA puella sequi.*

*Ergo vident homines UTINI loca fæda sacrari;
SACRA regente uno sed DANIELE vident.*

IN THEATRUM UTINENSE
A PATRIARCHA
DANIELLE DELPHINO
S. R. E. CARDINALI

PURITATI
SS. VIRGINIS MARIE
CONSECRATUM
PUELLARUM DOCTRINAM CHRISTIANAM IMPRUEBANDIS
DICTUM
EPIGRAMMA

Uenam hic contingeret, quoniam contingere possent,
Videri qui presens omnia ubique videt.

Femina trique una, trique confusio honore
Et quam spectabat, videtur nosse magis.

O quantum locus est, hodie miratur ab illo,
Necquid ludus qui modo visus erat.

Sancta Dei Mater, Virgo PURISSIMA, possitas
Te Nomen fuisse presidiumque solis.

Illeque abest, non ut loquar, spectetur & ipse,
At distat tantum ab INICTA puella Jovis.

Ergo vident homines UTINI loco fœda sacrorum:
SACRA regunt, nec sed DANIELE vident.

A D BASSANENSES IN GRATIARUM ACTIONEM

ELEGIA

JOSEPHI STEFANI.

MUSÆ, quas nostris Bonamicum juxta in oris
Nascentem placido lumine conspicere,
Sic ut mortalis qui vespere cœperat aura,
Morte obita toto vivat in orbe tamen,
Si Sacra vestra octo promovi hic sedulus annos,
Nec vitæ egi aliud tempus in omne meæ,
Nunc nunc, si quando, precor, aspirate canenti.
Numquam alias vestra sic fuit usus ope.
Vos quoque enim scitis, quam me tentaverit acris,
Quamque modis miris corrumpere invidia;
Cum mea discerpens infestis carmina dictis
Parnassi summo vertice detraheret;
Lustra ubi bis quatuor tam dextro numine vestro,
Nec sine laude mea contigit esse mihi.
Sed quales medio Ægeo Melicertaque & Ino
Ceteraque altisoni sospita turba maris,
Dum venti volvunt æquor, dumque æstus arenis
Fervet, dumque undæ sidera summa petunt;
Sustinent adnixa humeris de fluctibus altis
Jam jam caluras Tartara ad ima rates;
Atque, illis portum ingressis, se littore passim
Optatæ advolvunt navita lætus humi;
Sospitibusque Diis sua libat munera gratus;
Auxilium multi tale fuere mihi.
Et fiteam, quantis me tam generosa caterva
In motu tanto juverit officiis,
Ut quæ contulerint in me tam largiter omnes,
Lethæo ingratus flumine abire sinam?
Ante Alpes nostræ Libycum spectentur ad Austrum,
Hicque annis versis ante recurret aquis,
Quam nomen, *Franciscæ*, tuum, *Fratrūque* tuorum,
Perlia quam tua *Gens* mi effluat ex animo.
Quin quos vidisti procul hinc peregreque, moratus
In Gaditano Geryonisque solo,
Aut ubi Romani Imperii nunc dantur habentæ,
Quo cum Mandatis ipse profectus eras,
Aut in Germanis, & Bellovacensibus oris,
Aut ubi Gallorum Regia celsa sedet,
Hos, inquam, & quoscumque alios cognoscere mores
Fas fuit, hæc semper carta loquetur anus.
Concinet immo etiam, quos tanta exempla secuti
Dehinc ipsi Fratres addidicere tui,
Alter Threiciis aditis gnavisque Britannis,
Jus alter reolens Pontificale domi,
Etsi nec quicquam Sacris addictus, & annis;
Queis finem Studiis ponere quemque decet;
Sed quo me sessum tollis cum *Conjuge Nice*?
Ah! sine in affinem me, precor, ire do mum.

Nam cui *Ronzoni* pro me constantia? cui non
Illius est magni cognita mens animi?
Obtretores notos hic contudit omnes
Gestu, lingua, oculis, & gravitate sua.
Hic exertantes atro fœda ora veneno
Rejecit Stygios in sua lustra lacus.
Quæ non hic egit? quæve intentata reliquit,
Ut supra toto vertice ubique forem?
Nec meus ille cliens, nec ego nisi nomine notus;
Externusque alio tandem abiturus eram.
Attamen haud aliter, quam si fuus usque fuisset,
Aut essem, toto pectore sustinuit.
Rerum animus prudens nimirum, & fraudis avaræ
Vindex veri est, non utilitatis amans.
Talis *Gropellus*, *Bacchi* natulque paterque,
Gossettusque, hujus nomina clara fori.
Tales *Virgilius Broccus*, *Jacobus Golinus*,
Et cum *Jacobo* tota *Golina* domus.
Denique quis nostram non tum defendere causam
Sumpsit, & externum præposuisse suis?
Me *Gadaldinus*, me *Alceste*, cunctaque tutum
Victorellorum natio amica dedit.
Hinc *Cortellottus* stetit, hincque *Rubertus* uterque
Et pater, & gnatus, *Renierusque* meus.
Nam *Beltraminam*, quæ doctas maluit artes,
Quam faciem longa quærere desidia,
Aut *Albertonos*, aut qui Sacra vestra ministrat
Vercius, utrumque aut acre *Scholæ* genus,
Quid memorem, aut *Larber*, aut te, *Navarine*, tot inter,
Cui totum Latium, Græcia tota patet?
O quam sollicite, quid *Felsina* docta, rogantes,
Cerate, audibas per fora, perque vias!
Quamque hilari vultu, quod demum *Felsina* scripsit,
Evulgabatur per fora, perque vias!
Ut jam monstrarer digito, jam dicier, Hic est,
Ut mercatores ipsi, inprimisque *Maellus*,
Sane quam me dehinc comiter exciperent.
Sed quis vos tacitos, *Guerrine*, & *Marce*, relinquit;
Auctores laudis principiumque meæ?
Ulla ne consilium carpant oblivæ vestrum;
Aut meritum tantum, deleat ulla dies?
Non ego committam, at si quid mea carmina possunt;
Hinc vestrum semper nobile nomen erit.
Vos erexistis penitus penitusque jacentem:
A vobis mihi sunt omnia nata bona.

A I C E

LORENZ & SONS

A D
DANIELEM DELPHINUM
PATRIARCHAM AQUILEJENSEM
A B E U N T E
PRÆTURA FOROJULIENSI
MARCO CONTARENO

E L E G I A

Josephi Stephani.

TE primo, **DANIEL**, Te fabor carmine summo,
Cum Sacra Musarum dixerō præsidia.

At si alia effari Musæ me denique cogent,
(**A** Te nil me aliud devocet, o **DANIEL**.)

Non ipse Augustos, Ptolemæos, non Hieronas
Dicam: **MARCUS** erit cura mea una **Tuus**.

Nam quæ accedentes laus tandem sponte Poetas
Per secura domi est otia respicere?

Major Alexander qui bellaturus in Indos
Vexit Apollineum dura per arma chorū.

Major qui Annibali dedit ad Carthaginis arces
Jura, cui hærebat Ennius usque comes.

Major Lucullus, qui Archiam duxit in omnes
In quotquot vellet castra movere plagas.

Sed non hoc Cilices uni videre, nec Indi,
Quæque dedit nomen Africa Scipiadæ.

Nescio quod majus quin nos in Teque Tuæque
Vidimus ad Turrum, **MARCE**, Cohorte decus.

Vidimus hic Tecum, non qui Tecum artibus una
Formatus tenero pectus ab ungue foret,

Nec quem jampridem laqueata per Atria haberes,
Non quem advexisset denique amicitia;

At qui forsan erat notus Tibi nomine tantum,
Sede aberat certe finibus Adriacis.

Hæc sed sunt laudum pars, **MARCE**, extrema Tuarum.
Sunt majora, quibus Te celebrare decet.

Non Tu etenim huc ducti, qui degeret otia deses,
Aut sibi duntaxat non agitare iners.

Illo gaudebat clarum toto orbe Lycæum,
Perluit irriguis quod Medoacus aquis.

Illum, Taurinis quæ discit sedula Pubes,
Jam Tibi, jam nobis præripuisse velit.

Sed quid plura canam, **Tuus** ut notescat ubique
Eximius docta in Numina semper amor?

Donarunt alii, quæ ipsis erepta fuissent,
Ex amplis alii nonnihil exuviis.

Publica quin alii jusserunt æra merere,
Et pro Phoebea spicula ferre lyra.

O quam diversa ex opibus Tu præmia avitis,
Et quam das firma munificaque manu!

Et nos in Te aliud quidquam laudemus? O alma
Parce Fides, quæso, parce verenda Themis.

Hoc erit in cunctis **MARCUS** laudabilis oris:
Hoc **MARCI** semper nobile nomen erit.

Nam fateor Natis tantum accersisse Magistrum,
Consulere & generi sic voluisse Suo,

Ut qui Alexandro Pellæ Rex inclytus altæ
Cecropia accivit maximum Aristotelem,

Ut Pallatinas qui Marcus Commodo in Ædes
Præstantes toto concit orbe viros:

Sed quot & in nostram, quanta & rediere Juventam
Ex uno hoc **MARCI** commoda consilio!

Continuo auditi taciturna silentia multi
Rumpere, & o quali solvere verba sono!

Auditi tandem hic etiam, quos Austrius Ister,
Et demiratus Tibris amœnus erat.

Singula quid referam? visus mihi vivere in urbe
Sive, Auguste, tua, sive, Minerva, tua.

At quisnam fessas rumor mihi personat aures?
Ah! Juvenes, tantum ne finite, oro, nefas.

Hic duce nos canimus **DANIELE**: Is noster Apollo,
Is cytharam nobis, Isque dat ingenium.

Vos quoque macti istic **MARCO** duce & auspice **MARCO**
Pergite. Erit dexter tempus in omne Deus.

Pulcrum erit, hic alium procul a Bœotide terra
Parnassum gemino surgere in astra jugo.

Pulcrum erit, a sera **DANIELEM** in vertice Cyrrha,
In Nyfa **MARCUM** posteritate coli.

Nulla sit at vobis, vestraque hinc gloria Genti:
Tanta ne Laus **MARCI** tam cito dispereat?

Non ego **DELPHINI** meritos frustrabor honores:
Non liceat Cyrrha? ponam Helicone **DEUM**,

PATRIARCHAM AQUILENSSEM
 ABBATEM
 BRATHURAM FOROULIENSIS
 MARCO CONTARENO

EXCIPIENTE
Cum Nobili
CAROLO BELTRAMINO
SPONSO
Nobilem
MARIAM TERESIAM DE PORTIS
NOVAM NUPTAM
Nobili Comitissa
ANNA RUBERTA BELTRAMINA

EPIGRAMMA
JOSEPHI STEPHANI.

Progrede e caræ gremio, Nova Nupta, Parentis;
Neu dolor, ingenuus detineatque pudor.

Beltraminorum jampridem ingressa Penates
Sospitat ecce tuas ANNA RUBERTA vias.

Beltraminorum Te læta hæc ducet in Aedes;
Cumque unges postes, Numina fausta dabit.

Omine quin aderit, cum Te vel solvere zonam,
Vel teneros foetus ponere tempus erit.

Progrede o tandem. Quocumque est nomine Juno
Sancta, erit ANNA COMES altera Juno tibi.

EX CILINTE
CAROLO BELTRAMINO
MARIAM TERESIAM DE PORTIS
ANNA RUBERTA BELTRAMINA

EPIGRAMMA

Progrederis a tanto m. Quamvis est nomen
Sed non est ANNA COME sive sive
Omnis qui aderat cum Te vel solvere possent
Campus noster posses. Numina fassa dedit
Beltramini Te laque ducit in Aethra
Sospit ecce tuus ANNA RUBERTA erat
Beltramini namque ingreditur innotet
Non dolor, ingenuus detrahitque pudor
Progrederis a tanto m. Quamvis est nomen
Sed non est ANNA COME sive sive

